

**HUMANITIES AND NATURAL SCIENCES UNIVERSITY
IN SANDOMIERZ**

International scientific and practical conference

**INNOVATIONS AND MODERN TECHNOLOGY
IN THE EDUCATIONAL SYSTEM:
CONTRIBUTION OF POLAND AND UKRAINE**

May 5–6, 2017

**Sandomierz, Poland
2017**

International scientific and practical conference “Innovations and modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine”: Conference Proceedings, May 5–6, 2017. Sandomierz. 208 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Особливості впровадження ігрових технологій на уроках математики в початкових класах Петриченко Л. О.	52
Використання системи Moodle в процесі викладання іноземних мов Пилаєва Т. В.	56
Інноваційні підходи в навчанні іноземної мови в контексті сучасних загальноєвропейських тенденцій іншомовної підготовки Руснак І. С.	60
Внесок академіка Семена Гончаренка у вітчизняне підручникотворення з фізики Самко А. М.	64
Аналіз результатів впровадження методики реалізації принципу політехнізму та профорієнтації в основній школі Спекторук О. Г., Гончаренко Т. Л.	68
Віртуальна лабораторія як засіб навчання основ нанотехнологій Ткаченко Ю. А.	72
THEORY AND METHODOLOGY OF VOCATIONAL EDUCATION	
Компетентнісний підхід у забезпеченні професійної підготовки майбутнього вчителя Беляєв С. Б.	76
Визначення педагогічних умов формування готовності майбутнього педагога професійної школи до організації самостійної роботи учнів Броннікова В. Б.	80
Інформаційно-комунікаційне середовище як основний складник професійної підготовки майбутніх учителів-філологів Григоренко Т. В.	84
Мотивація викладачів іноземних мов до інноваційних підходів у підготовці майбутніх учителів Громов Є. В.	86
Дуальна освіта як складова формування професійної мобільності майбутніх учителів фізичної культури Денисенко Н. Г.	90
Загальна організація експериментальної роботи з перевірки ефективності моделі формування готовності майбутніх соціальних педагогів до професійної комунікації у процесі педагогічних практик Дмитренко К. А.	94
Структура та зміст педагогічної компетентності батьків Іванова В. В.	98

роль у цьому процесі відіграє засвоєння майбутніми вчителями ігрових технологій.

Література:

1. Нейматов Я.М. Образование в XXI веке: тенденции и прогнозы / Я.М. Нейматов. – М.: Алгоритм, 2002. – 480 с.
2. Волоснюк М.А. Проблемне навчання як провідний метод розвиваючого навчання в умовах особистісно орієнтованої парадигми освіти // Управління школою. – 2005. – №16-18.
3. Щедровицкий Г.П. Методические замечания к педагогическим исследованиям игры. // Психология и педагогика игры дошкольников. Под. ред. Запорожца – М., 1996.
4. Дубіч Т.А. Ігрові технології навчання на уроках у початковій школі. Тернопіль – Харків: Видавництво «Ранок», 2010. – 128 с. – (Серія «Ігрові технології»).
5. Саюк В. Ігрові методи та їх дидактичне значення // Рідна школа. – 2001. – № 4. – С. 18.

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Пилаєва Т. В.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри педагогіки та іноземної філології

Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Головним завданням сьогодення є забезпечення доступності отримання та якості освіти, яка набуває глобального характеру. Важливим напрямом модернізації системи освіти в Україні є застосування дистанційного навчання, яке пов'язане з використанням нових інформаційних технологій. Сучасні інформаційно-освітні технології дистанційної освіти надають широкий спектр нових можливостей для викладання іноземних мов та розширюють діапазон методів викладання мов з використанням смартфонів, комп'ютерів, DVD-програвачів, телебачення, радіо.

Дистанційний курс повинен відрізнятися високим рівнем технічного виконання, наочності, художнього оформлення; повнотою наданої інформації; ло-

гікою та послідовністю викладу навчального матеріалу. Завдяки швидкому зростанню освітніх технологій виникає широкий спектр навчальних методів, при цьому викладання іноземної мови має унікальну особливість для розвитку комунікативних навичок. Воно вимагає соціальної взаємодії як між викладачем і студентами, так і між самими студентами.

Протягом довгого часу комп'ютер використовувався як інструмент допомоги при виробленні певних навичок, таких як розмова та письмо, але недавні досягнення високих технологій зробили можливим використання голосового спілкування в системі Skype. Зараз користувачі можуть також приймати участь в соціальних мережах, онлайн-спільнотах, Wiki-проектах, тобто по-різному здійснювати контроль над своєю поведінкою в мережі. Система Moodle (модульно об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище), яка є вільною системою управління навчанням, вирішує проблему інтеграції всіх цих форм роботи в єдиний простір та орієнтована на організацію взаємодії між студентом та викладачем, де викладач може контролювати виконання студентом різних форм і типів діяльності, оцінювати його роботу, а окремі студенти та групи можуть працювати спільно.

За словами творців системи, Moodle – це програмний продукт, який дозволяє створювати курси та web-сайти, які базуються в Інтернеті. Однією з важливих переваг системи Moodle є те, що всі дані, які використовуються для створення курсу, зберігаються на університетському сервері, що дозволяє їх легко переміщувати, завантажувати, редагувати та видаляти, при цьому будь-які зміни автоматично стають видимими для користувачів курсу.

Система Moodle була створена М. Дуджіамасом у Технологічному Університеті м. Перта, Австралія. З самого початку передбачалося, що Moodle буде безкоштовним, доступним, простим для встановлення, відкритим продуктом програмного забезпечення. Сьогодні в усьому світі зареєстровано 2804560 курсів, 1874113 викладачів та 30706923 користувачів системи. Всі бажаючі можуть розробляти і вносити в навчальну середу Moodle свої доповнення (аддони або плагіни) і обмінюватися інформацією про використання Moodle через систему форумів та спільнот [1].

Система Moodle використовується в багатьох ВНЗ України для вивчення іноземних мов. Використання системи Moodle допомагає різко збільшити час і інтенсивність комунікації в освітньому просторі. При вмілому використанні різноманітних форм діяльності учасник може в зручний для себе час відвідати форум, подивитися і оцінити роботу інших учасників, зайти на сторінку обговорення проекту і залишити там коментар. Запорукою успіху спільної діяльності є: використання у віртуальному класі тільки іноземної мови, яка вивчається; наявність у викладача і студентів резервів вільного часу для спілкування;

організація матеріалів курсу з використанням аудіо і відеофайлів, подкастів, таких інтерактивних форм як вікі-проекти, бази даних, форуми та ін.

Зміст дистанційних курсів відповідає робочим програмам з іноземної мови і повинен містити в собі весь спектр нормативної документації курсу: робочу програму, тематичні плани лекцій і занять, перелік рекомендованої літератури для вивчення, питання до іспиту та перелік практичних навичок з дисципліни. Це є перевагою дистанційного курсу, оскільки надає студентам доступ до всієї навчальної документації, що не завжди можливо в умовах традиційної організації навчального процесу. Навчальний матеріал дистанційного курсу може містити наступні елементи: лекції, методичні вказівки, допоміжні матеріали для навчання, глосарій, питання до іспитів та для самоперевірки, тести, мультимедійний контент. Крім цього дистанційний курс обов'язково повинен містити в собі рекомендації щодо роботи з курсом та очікуваний результат від його проходження (отримання відповідних знань, умінь і навичок, складання заліку або екзамену та ін.).

Обов'язковою умовою подання навчального матеріалу для дистанційного навчання є наявність трьох частин: інформаційної, керуючої і контролюючої. Інформаційна частина будується в рамках оптимальної крокової структури. Матеріал повинен викладатися у стислому вигляді, простою доступною для розуміння мовою, насиченою професійною термінологією. Необхідно також вибрати оптимальну глибину деталізації дидактичного матеріалу [2, с. 261].

Інформаційна частина в системі дистанційного навчання складається з низки інтерактивних елементів: глосарій, за допомогою якого створюється основний словник понять та термінів кожного заняття; лекція; текстові, довідкові, аудіо та відео матеріали.

Лекція (урок) підносить навчальний матеріал у цікавій та гнучкій формі та використовується для розвитку навичок читання. Вона складається з набору сторінок. Кожна сторінка зазвичай закінчується питанням, на яке студент повинен відповісти. В залежності від правильності відповіді студент переходить на наступну сторінку або повертається на попередню.

Текстові матеріали направлені на опрацювання лексичного і граматичного матеріалу курсу (тексти на побутову тематику, розповіді про конкретних людей, Україну, Великобританію, США та їх навчальні заклади, історію, культуру та ін., технічні тексти зі спеціальності, що отримується студентом). В текстах пропонуються питання на співвідношення та множинний вибір, при цьому текст у великому обсязі необов'язково розміщувати в самому завданні, можна просто дати на нього посилання. В такому виді завдання зазвичай обмежується час на його виконання, з метою навчити студентів розуміти значення нових слів виходячи з контексту.

Різноманітні довідкові матеріали, словники, література, граматичні довідники потрібні для консультацій користувачів. Довідковий матеріал, як правило, розміщують на сервері, але, якщо ним потрібно користуватися постійно, то він подається в самому курсі.

Аудіо та відео матеріали використовуються для розуміння усного автентичного мовлення та розвитку навичок аудіювання.

До керуючої частини відносяться: завдання, за допомогою яких викладач має можливість ставити задачі. Відповідь, яку студент виконує у електронному вигляді у зручному для нього форматі, завантажується на сервер; опитування, яке дозволяє проводити голосування серед студентів, стимулює мислення та допомагає інтерактивній групі знайти спільну думку в процесі дослідження проблеми.

Контролююча частина зазвичай надається в формі тестів з вступним, поточним, модульним, підсумковим контролем з кожної теми і з підсумковим контролем з усієї дисципліни у вигляді фінальних тестів або екзаменаційних матеріалів. Вступне тестування зазвичай використовується для визначення рівня стартових знань студентів з даного предмету, поточне – під час опрацювання секцій уроків, модульне – після вивчення відповідної теми у вигляді модулю, підсумкове – в кінці кожного семестру, підсумкове або фінальне – в кінці курсу. Тести дозволяють педагогу створити набір текстових запитань. Питання до тестів зберігаються в базі даних можуть бути згодом використані знову в цьому або інших курсах.

Для розвитку мовних навичок служать тести і завдання типу есе, які перевіряються викладачами. У тестах можна використовувати різноманітні формати питань: множинний вибір для відпрацювання вживання артиклів або слів-зв'язок; питання на переміщення для вироблення зв'язності і логічності побудови висловлювання; питання на відповідність, наприклад, зіставити слова або фрази і картинки або дефініції англійською мовою. Для створення додаткових вправ, а також лексичних та граматичних тестів найкраще підходить така форма питання, як вкладені відповіді, коли студентам пропонується обрати правильний варіант відповіді з декількох запропонованих (множинний вибір), або дати свій варіант відповіді у вигляді одного або декількох слів (коротка відповідь). При виконанні завдань типу есе студент може відправити свою відповідь у вигляді тексту або прикріпленого файлу. Комп'ютерні тести сприймаються студентами позитивно, оскільки перевірка результатів є автоматичною і включає вплив людського фактора. Слід зазначити, що і на емоційному рівні вони краще сприймають комп'ютерні тести, оскільки в подальшому легко відтворюють приклади звідти.

Таким чином, система дистанційної освіти значно спрощує контроль навчальної діяльності студентів, оскільки дозволяє відстежувати роботу кожного сту-

дента окремо, завдяки чому стимулює студентів працювати більш ефективно. Завдяки системі Moodle перевірка завдань проходить автоматично, що дозволяє економити час викладача. Зробивши аналіз виконання завдань, викладач може акцентувати увагу на тих питаннях, які викликають труднощі, та не витратити час на успішно виконані завдання, що знижує витрати навчального часу.

Література:

1. Макаров В. Возможности виртуальной образовательной системы Moodle в обучении иностранным языкам [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://edu.znate.ru/docs/3997/index-102602.htm>. – Назва з екрану.

2. Шуневич Б. І. Розвиток дистанційного навчання у вищій школі країн Європи та Північної Америки : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / Шуневич Богдан Іванович. – К., 2008. – 509 с.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕНДЕНЦІЙ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

Руснак І. С.

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземних мов*

*Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
м. Хмельницький, Україна*

Сучасний етап розвитку людства вимагає від особистості, яка хоче бути успішною в різних сферах життєдіяльності суспільства, досконалого володіння, крім рідної / державної, ще й хоча б однією іноземною (бажано англійською). Спонукають до цього й основні тенденції в галузі іншомовної підготовки європейському просторі, зокрема: мультилінгвізм, що передбачає збереження мовного розмаїття європейського співтовариства і сприяння оволодінню громадянами ЄС іноземними мовами; полілінгвізм (здатність спілкуватися протягом життя кількома мовами в залежності від ситуації й потреб; соціальна рівність, що зумовлює рівні можливості для всіх громадян незалежно від їх етнічної, культурної, мовної, релігійної приналежності для розвитку в процесі здобування освіти, подальшої професійної діяльності, мобільності тощо; міжкультурна освіта, невід'ємними складовими якої є плюралізм і відкритість; міжкультурний діалог, міжкультурна толерантність; досягнення загальноєвро-